

Školní vzdělávací program

Domov mládeže

Škola: Střední škola letecké a výpočetní techniky, Odolena Voda, U Letiště 370,
Odolena Voda, 250 70

Zřizovatel: Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5, IČO: 70 891 095

Název školního vzdělávacího programu: Domov mládeže

Délka a forma vzdělávání: 4 roky v denní formě vzdělávání a 3 roky v denní formě
vzdělávání.

Platnost: od 1.9.2018

Číslo jednací: 0517/2018/SSLPV

Projednáno pedagogickou radou dne: 31.8. 2018

OBSAH:

1)	Kontakty se školou a domovem mládeže.....	3
2)	Charakteristika domova mládeže.....	4
3)	Charakteristika žáků a pracovníků DM.....	5
4)	Přijímání a ukončení ubytování na domov mládeže.....	7
5)	Klíčové kompetence.....	8
6)	Výchovný program DM.....	12
7)	Strategie výchovné práce v DM.....	14
8)	Formy výchovné činnosti.....	15
9)	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.....	16
10)	Evaluační a autoevaluační domova mládeže.....	19
11)	Ochrana žáků před sociálně patologickými jevy.....	19
12)	Bezpečnost a ochrana zdraví na domově mládeže.....	21
13)	Organizační pokyny domova mládeže.....	23

1) Kontakty se školou a domovem mládeže

Kontakty pro komunikaci se školou:

Ředitel školy:	266 724 434
Sekretariát:	283 970 477
Webové stránky:	www.sslvt.cz
Název školy:	Střední škola letecké a výpočetní techniky, Odolena Voda
Adresa školy:	U Letiště 370, 250 70 Odolena Voda
E-mail:	skola@sslvt.cz
IZO:	600 007 707
IČO:	613 894 80
Zřizovatel:	Středočeský kraj, Krajský úřad, Zborovská 11, 150 00 Praha 5

Kontakty pro komunikaci s domovem mládeže:

Telefonní číslo DM:	283 971 510
Mobil DM:	725 509 239
E-mail:	domovmladeze@sslvt.cz
Adresa:	SŠ letecké a výpočetní techniky, Odolena Voda, U Letiště 370, Domov Mládeže, 250 70 Odolena Voda

1) Charakteristika domova mládeže

Domov mládeže (dále jen DM) je školské výchovné a ubytovací zařízení, poskytující žákům střední školy letecké a výpočetní techniky (dále jen SŠLVT) ubytování a školní stravování. Výchovně vzdělávací činnost navazuje na výchovně vzdělávací činnost středních škol. Domov mládeže vede žáky a studenty k plnohodnotnému využívání volného času formou zájmových činností. Budova DM je rozdělena na 2 sekce a v každé sekci jsou 3 podlaží o 34 lůžkách, vchovatelná, místnost pro studium, klubovna a menší dílna. Domov mládeže je propojen se školou podzemní chodbou. Žáci v odpoledních hodinách mohou využívat školní knihovnu, tělocvičnu, posilovnu školy, klubovnu, studovnu, dílnu, školní letecké тренаžéry a jiné kroužky. Na pozemku školy jsou venkovní sportoviště: volejbal, plážový volejbal, fotbalové hřiště a další.

Život v DM se řídí Řádem domova mládeže, který je součástí školního řádu. Volnočasové aktivity zajišťují vchovatelé, učitelé a pedagogové školy vlastní činností anebo nabídkou společenských, kulturních a sportovních akcí pořádané různými organizacemi.

Vchovatelé úzce spolupracují s vyučujícími teoretického i praktického vyučování a se zákonnými zástupci.

Prostorové a materiálně technické podmínky:

Žáci jsou ubytováni v třílůžkových i dvoulůžkových pokojích se sociálním zařízením společným pro dva pokoje.

Základní vybavení pokoje:

Válendy s úložným prostorem, židle, poličky – noční stolky, vestavěné uzamykatelné šatní skříně, připojení k internetu Wi-Fi signálem. Žáci mají od pokoje každý svůj klíč a klíč od vlastní skříně, ve vstupní chodbě botník a šatní stěnu.

Na každém poschodí ve vchovatelně je k dispozici mikrovlnná trouba, varná konvice, chladnička s mrazákem a televize. Celodenní stravování je zajištěno dle časového rozpisu v jídelně školy (snídaně + svačina, oběd, svačina, večeře).

Hygienické podmínky a bezpečnost a ochrana zdraví žáků

Domov mládeže postupuje při zajištění hygienických podmínek podle vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na provoz zařízení a provozem pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, která stanoví hygienické požadavky na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou a úklid. V rámci tohoto právního předpisu poskytuje DM kromě základních podmínek ubytování: zejména 1x za 14 dní výměnu ložního prádla, denně úklid ložnic, sociálního zařízení, společných prostor. Žáci jsou prokazatelně seznámeni s předpisy a opatřeními vztahujícími se k bezpečnosti a ochraně zdraví.

Prostorové, materiálně technické a hygienické podmínky pro práci zaměstnanců

Vychovatelé mají zázemí ve vychovatelnách, kde jsou k dispozici pracovní stoly, telefon, PC s připojením k internetu, sedací nábytek pro návštěvy, rychlovarná konvice, lednice, mikrovlnná trouba, televize a sociální zařízení. Ostatní zaměstnanci pracují v účelových pracovních místnostech, všichni mají možnost využít výpočetní techniku na hlavní vychovatelně.

2) Charakteristika žáků a pracovníků DM

Charakteristika žáků

Ubytování na domově mládeže jsou žáci 4letého a 3letého denního studia naší školy. Žáci pocházejí z nejrůznějšího sociokulturního prostředí, převážně z regionů přesahující hranice Středočeského kraje.

Charakteristika pedagogických a nepedagogických pracovníků

Za veškerou činnost DM zodpovídá ředitel školy. Domov mládeže řídí zástupce ředitele pro domov mládeže (dále jen ZŘ DM), vedoucí vychovatel. ZŘ DM navrhuje pracovníkům jejich pracovní úvazek a pracovní náplň. Společně s vedoucím vychovatelem je odpovědný za provoz na domově mládeže – vydává vnitřní řád a

zabezpečuje školení BOZP a PO pro žáky a zaměstnance školy. V oblasti výchovné, zájmové, hospodářské a ekonomické spolupracuje ZŘ DM s vedením školy. Přímým nadřízeným vedoucího vychovatele je ZŘ DM.

K přenosu informací mezi ředitelem a vedením domova mládeže slouží:

- 1) V závažných případech okamžité osobní jednání.
- 2) Porady vedení, pedagogické, klasifikační, provozní a operativní porady vychovatelů.
- 3) Jednání s třídními i ostatními pedagogickými pracovníky.
- 4) Jednání s rodiči (osobní, písemné, telefonické, e-mailové).

Personální obsazení domova mládeže:

- Zástupce ředitele pro domov mládeže (ZŘ DM)
- vedoucí vychovatel
- kmenoví vychovatelé u výchovných skupin
- vychovatelé bez výchovné skupiny
- uklízečky
- správce

Pedagogická dokumentace:

- denní záznam
- deník výchovné skupiny (denní a měsíční plány práce)
- přihláška žáka k ubytování
- osobní spis žáka
- evidenční list
- ostatní písemná dokumentace spojená s výchovou mimo vyučování

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků:

Spolupráce pedagogických pracovníků se zákonnými zástupci žáků probíhá při osobní návštěvě DM, prostřednictvím telefonů, e-mailem nebo písemnou formou.

3) Přijímání a ukončení ubytování na domov mládeže

Přihlášku do domova mládeže podávají rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáků na předepsaném tiskopise. Každý žák, který podá řádně vyplněnou přihlášku k pobytu na DM, je o výsledku vyrozuměn ZŘ DM. Žáci postupující z nižších ročníků podávají přihlášku vychovateli nejpozději do 31. května. Přihláška k ubytování na DM platí bezprostředně pro celý následující školní rok. Přijetí na DM není nárokové. Nástup na DM je určen již den před zahájením školního roku. V tento den se rodiče a žáci seznámí s prostředím DM, vnitřním řádem DM, režimem dne, vychovateli a mohou se informovat o všem, co je ohledně ubytování zajímavé. Tyto informace jsou také poskytnuty při „Dni otevřených dveří“, které se konají v průběhu školního roku a v průběhu třídních schůzek 1. ročníků v měsíci červnu.

Kritéria pro umístění v domově mládeže

Žáci se ubytovávají v tomto pořadí:

- již ubytovaní žáci, kteří pokračují ve studiu,
- žáci 1. ročníků,
- přestupující žáci.

Snahou je, aby žáci ze stejné třídy, popřípadě ročníku, byli ubytováni společně. O umístění nového žáka na DM rozhoduje ředitel školy s přihlédnutím na vzdálenost od místa bydliště, dopravní obslužnost, sociální poměry a zdravotní stav.

Důvody ukončení ubytování v DM

Žákovi je ukončeno ubytování v domově mládeže pokud:

- o to písemně požádá zákonný zástupce nezletilého žáka nebo zletilý žák,
- zákonný zástupce nezletilého žáka nebo zletilý žák opakovaně neuhradí platbu za ubytování nebo školní stravování ve stanoveném termínu a nedohodl se s ředitelem školy na jiném termínu úhrady nebo splátkovém kalendáři (případy se řeší individuálně),
- žák přestal být žákem školy,
- žáku bylo povoleno přerušování vzdělávání,
- žák byl vyloučen ze školy,

- žák byl vyloučen z ubytování v DM pro hrubé porušení řádu domova mládeže.

4) Klíčové kompetence, cíle

Provoz domova mládeže se podřizuje vnitřnímu a provoznímu řádu DM, který je zpracován dle vyhlášky MŠMT ČR o školských, výchovných a ubytovacích zařízeních – vyhláška č. 108/2005 Sb., zákonem č. 561/2004 Sb. a je přizpůsoben podmínkám domova mládeže. Žáci se zapojují podle zájmu, přání, osobních předpokladů a potřeb do zájmové a vzdělávací činnosti, která spočívá v realizaci jednotlivých klíčových kompetencí. Klíčové kompetence ve výchovně vzdělávacím procesu nestojí vedle sebe izolovaně, ale různými způsoby se prolínají, mají komplexní podobu a jsou základem všeobecného vzdělávání. Vychovatelé svým působením rozvíjejí kompetence žáků, jejich osobnost a dávají jim dostatek námětů pro samostatné a žádoucí naplňování volného času. Podle uvážení a na přání zařadí i příležitostné akce. Při tvorbě školního vzdělávacího programu pro náš domov mládeže je snaha o smysluplné uspořádání na sebe navazujících výchovných a vzdělávacích prvků, které by měly zdokonalit rozvoj žáka.

Kompetence učení:

- podporovat a vypěstovat v žácích návyk soustavného studia,
- vést žáky, studenty k zodpovědnosti za své vzdělávání, získané vědomosti si dávat do souvislosti a využívat při dalším studiu,
- zvyšování efektivity samostudia, navození kladného postoje k učení,
- využívání studijní doby dané řádem DM,
- zhodnocení dosavadních výsledků a jejich využití i v praktických situacích,
- individuální přístup k problémovým žákům, studentům při samostudiu (stanovení si denních cílů, soustavná příprava, opakování a procvičování získaných dovedností, uvědomování si pokroků),
- znát důvod učení, rozumět tomu, co se učí, popř. dohledávat informace, diskutovat a uplatnit získání vědomostí v praxi,
- pokládat důraz i na studium cizích jazyků, zvláště angličtiny,
- hledat informace a rozeznat relevantní zdroje.

Plnění: Dle, především v době studijního klidu, motivační a nenásilnou formou celoročně vytváříme klidnou a optimistickou atmosféru.

Cíl: Cílem je rozvíjet kladný vztah k budoucímu povolání a přesvědčovat žáky o nutnosti doplňovat své znalosti ve vlastním zájmu i ve všeobecně vzdělávacích předmětech.

Kompetence k řešení problémů:

- komunikace žák – vychovatel – vedoucí vychovatel – třídní učitel – rodiče,
- rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, rozčlenit ho na segmenty a navrhnout postupné kroky, případně varianty jeho řešení,
- využívat své individuální schopnosti a získané vědomosti a dovednosti při samostatném řešení problémů, orientovat se v nově vzniklých situacích a pružně na ně reagovat,
- naučit se poznávat nové, originální postupy a řešení problémů, navrhnout varianty řešení problémů, zvažovat jejich přednosti, rizika a možné negativní důsledky.

Plnění: Průběžně celý školní rok, formou pozorování, vnímání okolí, vztahů mezi jednotlivci i skupinou, jak v celém objektu domova mládeže, tak i mimo něj.

Cíl: Naučit žáky nevyhýbat se problémům, ale řešit je a ne je přecházet- důraz i na prevenci a odpovědnost. Nebát se o problému hovořit.

Komunikativní kompetence:

- vyhledávání témat k rozhovorům (formální, neformální), ovládání dorozumívacích a výrazových prostředků, jasně formulovat věty, myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi, vzájemná a kultivovaná komunikace mezi žáky, studenty,
- komunikace individuální, skupinová, v prostorách domova mládeže, na pokojích, společenské místnosti atd.,
- naučit žáky diskutovat, respektovat názor druhé strany, naučit přesně formulovat vlastní stanoviska,
- vyjadřovat pocity nejen řečí, ale i gesty a jinými prostředky,
- efektivně a tvořivě využívat dostupných prostředků komunikace.

Plnění: Průběžně celý školní rok, formou rozhovorů, besed ve výchovných skupinách, neformální besedy na pokojích.

Cíl: *Cílem je vyjadřovat své myšlenky a argumenty srozumitelně, mít přiměřené sebevědomí a kulturu projevu. Naučit se zpracovat informace medií, nenechat se manipulovat, využívat je k vytváření vlastních názorů, eliminovat vulgarizmy.*

Občanské, činnostní a pracovní kompetence:

- tvorba správných cílů, zodpovědné plnění úkolů, tolerance, vstřícnost, odhadovat rizika svých nápadů, uvědomovat si svá práva a práva druhých, chránit životní prostředí i zdraví své i ostatních,
- práva a povinnosti z hlediska etiky a zákona,
- získat všeobecné i speciální vědomostí a dovedností pro úspěšné zařazení do života a dobrý výkon v povolání, mít zodpovědnost za svou práci,
- učit odpovědnosti k druhým i k sobě samému, k vytyčeným a plánovaným úkolům přistupovat zodpovědně, odhadovat rizika svých nápadů,
- chránit životní prostředí nejen své, ale i ostatních, environmentální výchova,
- dbát na své zdraví a zdraví ostatních, chovat se zodpovědně s ohledem na zdraví a bezpečné prostředí,
- uvědomovat si svá práva a práva ostatních, nebýt sobecký, zahleděný do sebe, umět prosadit sebe i jiné,
- učit se být tolerantní, vstřícný, otevřený, sebekritický, ale i kritický k názorům druhých, chápat potřeby a postoje, respektovat různorodost hodnot člověka,
- stanovit si krátkodobé i perspektivní cíle vycházející nejen z vlastních potřeb a zájmů, ale i z potřeb společnosti a cílevědomě je uskutečňovat.

Plnění: *Systematicky po celý školní rok, formou rozhovorů, diskuzí, připomínek ze stran žáků i vychovatelů.*

Cíl: *Uvědomit si důležitost svého rozhodování v návaznosti na životní prostředí, vytvářet optimální, zdravou atmosféru a prostředí na domově mládeže.*

Kompetence k využívání (naplňování) volného času:

- rozvíjet schopnost aktivního využití volného času formou zájmových činností,
- vybírat vhodné způsoby, metody, plánovat, organizovat a řídit vlastní volný čas,
- vyhledávat, třídit, využívat informace vedoucí k výběru vhodných aktivit podle osobních dispozic,

- podporovat sportovní i odborné činnosti, vést aktivní „boj“ proti negativním jevům mládeže – gamblerství, alkoholismus, drogy, kouření,
- rozvíjet své zájmy a záliby, umět říci „ne“ na nevhodné aktivity,
- umět vhodně relaxovat a kompenzovat pracovní nasazení a stres kvalitními volnočasovými aktivitami,
- rozvíjet nadání, které vede k seberealizaci a zvyšuje zdravé sebevědomí,
- je neoddělitelnou součástí využívání volného času žáků,
- zabezpečení všestranného rozvoje osobnosti (duševně i fyzicky),
- souhrn opatření a činností k budování vztahů k fyzické zátěži,
- zařazení sportovních aktivit do základních životních návyků (každodenní potřeby) žáků,
- naučit žáky část svého volného času věnovat zdravotně prospěšným sportovním aktivitám,
- boj proti „nudě“ na DM a tím předcházet vzniku negativních jevů,
- využít přirozené soutěživosti žáků k co nejmasovějšímu zapojování.

Plnění: Systematicky, průběžně po celý školní rok, nabízet vhodnou náplň volnočasových aktivit žákům ubytovaným na domově mládeže. Aktivní získávání žáků na jednotlivé akce. Využití sportovišť v areálu domova mládeže na různé míčové hry.

Cíl: Cílem je nenásilnou – dobrovolnou formou vést žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání volného času a k umění odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času. Získání pozitivního vztahu k aktivnímu pohybu, zvýšení fyzické zdatnosti, obratnosti a rozvoj pohybových schopností. V nabídce volného času se nabízí využití sportovišť v areálu DM a nabídky pravidelné činnosti kroužků, posilovny a tělocvičny v areálu DM, modelářského kroužku a nabídky na kulturní představení a koncerty v Praze.

Kompetence k environmentální výchově:

- motivovat a poskytovat příležitosti k dosažení znalostí, dovedností, postojů a návyků k ochraně a zlepšení životního prostředí,
- utvářet posloupnost životních hodnot slučitelných s udržitelným rozvojem,
- vést k smysluplnému jednání a tvořivosti ve prospěch životního prostředí,
- vést k udržitelnému způsobu života a k udržitelným vzorcům chování jednotlivců, skupin i společnosti jako celku,

- prohlubovat EVVO (environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu) – rozumí se všestranné rozvíjení klíčových kompetencí v kontextu vzájemných vztahů mezi člověkem a životním prostředím.

Plnění: Denně – šetření energií, hospodaření s odpady (třídění), ochrana přírody (úprava okolí DM), starost o květinovou výzdobu na DM.

Cíl: Prohloubit zájem o přírodu. Posílit vědomí a porozumění ekonomické, sociální ekologické provázanosti v městských, venkovních oblastech.

5) Výchovný program DM

Časový plán:

Plán akcí dle ŠVP je rozpracován do měsíčních plánů činností výchovné skupiny.

Koncepce výchovné činnosti v domově mládeže je nástrojem a prostředkem organizace práce vychovatelů. Umožňuje vychovatelům systematicky plánovat a organizovat výchovný proces, vytyčuje cíle výchovné práce a stanovuje podmínky, v nichž se výchova uskutečňuje. Podle věkových zvláštností žáků je program členěn do dvou etap:

V první etapě (žáci ve věku 15-16 let) se usiluje o adaptaci na život v domově mládeže a na nové podmínky středoškolského studia.

- zvládnout odloučenost dítěte od rodiny – utváření vztahů „náhradního rodinného prostředí“,
- odstraňování, potlačování stresujících faktorů souvisejících se zásadní změnou prostředí a životního rytmu,
- navození přívětivého klimatu ve vztazích student – vychovatel (vlídná důslednost vychovatele),
- vytváření návyků sebeobsluhy a vlastní odpovědnosti za plnění povinností vůči škole, sobě i domova mládeže,
- zvládnutí přechodu na nový stravovací režim,
- zvládnutí péče o osobní majetek, čistotu a pořádek ve svém mikroprostoru (návyky osobní hygieny, udržování čistoty a pořádku v osobních věcech a na pokoji),
- zvládnutí osobní svobody při nakládání se svým volným časem,
- pozitivní řešení sociálních situací a zvládnutí vztahů s vrstevnickým okolím,

- utváření příznivých sociálních vztahů žák – spolubydlící, žák – ostatní žáci ve výchovné skupině, spolužáci,
- zvládnutí sociálního kontaktu s opačným pohlavím,
- zvládnutí sociálního kontaktu s prostředím, v němž se projevují prvky asociálnosti nebo společenské nebezpečnosti,
- postupné uznání důležitosti a nutnosti zásad života ve společném ubytovacím zařízení,
- seznámení se a respektování požadavků obsažených ve vnitřním řádu DM,
- chápání pravidel vnitřního života DM jako ochranu osobních práv a svobod, prostředek výchovy k toleranci, odpovědnosti a schopnosti nést následky svých činů,
- respektování potřeb ostatních spolubydlících a utváření vlastního efektivního modelu pracovního dne,
- pochopení úlohy vychovatele na domově mládeže.

Ve druhé etapě (žáci ve věku 17, 18 let, případně starší) směřuje výchovné úsilí vychovatelů k přípravě žáků na svět dospělých, sociální komunikaci a kooperaci.

- fixování pozitivní hodnotové orientace v oblasti samostatného rozhodování o vlastním životě a postupné přebírání stále větší zodpovědnosti za vlastní život,
- prohlubování sociálních dovedností a návyků,
- stabilita a nekonfliktnost ve vztazích se spolubydlícími i dalšími ubytovanými žáky na domově mládeže,
- vyrovnání se s podmínkami a normami chování a jednání v kolektivním ubytovacím zařízení, škole apod.,
- udržení zájmu o studium, kvalitní příprava k úspěšnému absolvování školy, upevnění návyků sebevzdělávání vedoucí až k potřebě dalšího vzdělávání,
- prohlubování návyků efektivní a systematické přípravy na výuku,
- chápání významu vzdělání,
- informace o vysokoškolském studiu, motivace k jeho absolvování,
- stabilizace pozitivních zájmů, motivací, životních hodnot a životního stylu,
- postupné přebírání plné zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí a činy,
- upevňování schopnosti racionálně rozvrhnout a účinně využívat volný čas,
- upevňovat ve svém životě zdravý životní styl,
- schopnost racionálního myšlení a řešení složitých životních situací,
- připravenost odolávat stresu, orientace na budoucnost,

- pozitivní řešení sociálních situací a zvládnutí vztahů s vrstevnickým okolím,
- utváření příznivých sociálních vztahů žák – spolubydlící, žák – ostatní žáci ve výchovné skupině, spolužáci,
- zvládnutí sociálního kontaktu s opačným pohlavím,
- zvládnutí sociálního kontaktu s prostředím, v němž se projevují prvky asociálnosti nebo společenské nebezpečnosti,
- postupné uznání důležitosti a nutnosti zásad života ve společném ubytovacím zařízení,
- seznámení se a respektování požadavků obsažených ve vnitřním řádu DM,
- chápání pravidel vnitřního života DM jako ochranu osobních práv a svobod,
- výchovy k toleranci, odpovědnosti a schopnosti nést následky svých činů,
- respektování potřeb ostatních spolubydlících a utváření vlastního efektivního modelu pracovního dne,
- pochopení úlohy vychovatele na domově mládeže.

6) Strategické výchovné práce v DM

Základním prostředkem činnosti je zážitek účastníků, který obohacuje jejich sebepoznávání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Naši vychovatelé se snaží o cílevědomé ovlivňování výběru aktivit mimo vyučování, tedy k racionálnímu využití volného času. Tím, kdo nakonec rozhodne o svém volném čase, bude vždy žák. Požadavek dobrovolnosti stavíme vždy na první místo. Strategii pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Požadavky pedagogiky volného času:

- požadavek vyzdvihování kladných rysů osobnosti,
- požadavek zajímavosti a zájmovosti,
- požadavek přiměřenosti,
- požadavek aktivity,
- požadavek citlivosti a citovosti,
- požadavek prostoru k seberealizaci.

Hlavní úsilí je potřeba zaměřit na žáky prvních ročníků, vytvořit jim hranice a pravidla, která jsou pro ně důležitá, protože jim poskytují podporu, jistotu a prostor, v němž se

dokážou orientovat (etapa učení a seznamování). Ve druhém a třetím ročníku dochází k prohlubování znalostí a hlavně kontrola praktického života žáků. U čtvrtého ročníku sledovat znalosti a praktické uplatňování s „jemným“ směřováním. Při určování hranic je důležité, aby si vychovatelé uvědomili, že hranice nejsou neměnné, ale že se budou s vývojem žáků posouvat, že musí být žákům srozumitelné a konkrétní a že je nutné je důsledně dodržovat a kontrolovat. Vychovatelé musí být důslední a předvídaví, vysvětlují a komentují svá rozhodnutí jednoduše. Důležitý je jednotný přístup všech vychovatelů na domově mládeže a jejich stálá každodenní spolupráce.

Pedagogické působení a výchovná činnost na DM má tyto cíle:

- vede žáky k účelnému využívání volného času a seberealizace,
- vede žáky k soustavné přípravě na výuku a neustálému sebevzdělávání,
- vede žáky k osvojování obecně uznávaných norem a hodnot,
- napomáhá žákům k osobnostnímu vyzrání, získání samostatnosti,
- propaguje pěstování sportu a zdravého životního stylu,
- upevňuje hygienické návyky, udržování pořádku a estetizace prostředí,
- vede žáky k demokratickým návykům, učí je respektovat požadavky kolektivu, potažmo celé společnosti.

7) Formy výchovné činnosti

- působení na kolektiv (shromáždění, skupinové schůzky),
- individuální působení,
- individuální pohovory,
- průběžné neformální působení vychovatele,
- působení prostřednictvím vedení zájmových aktivit a jednorázových akcí.

Strategie činností vychází z obecných pedagogických zásad jako je:

- individuální přístup a přiměřenost a respektuje požadavky pedagogického ovlivňování volného času,
- požadavek dobrovolnosti – členství v kroužcích a účast na akcích jsou dobrovolné,
- požadavek pedagogického ovlivňování volného času – adekvátní nabídka aktivit, motivování žáků,

- požadavek rozvíjení kladných rysů osobnosti – vyzdvižení a ocenění pozitivního chování žáků,
- požadavek přiměřenosti – pedagogické působení je přizpůsobeno věku a mentální úrovni žáků,
- požadavek seberealizace – umožnit všem ubytovaným realizovat se v souladu s povahovými vlastnostmi a individuálními zájmy tak, aby měli pocit úspěšnosti.

8) Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

ŠVP domova mládeže vytváří podmínky pro vzdělávání nejen z hlediska srovnatelných možností pro žáky se speciálními potřebami, ale i z hlediska postupu, jak žáka motivovat a vtáhnout do aktivní účasti na vzdělávání.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Prováděcími vyhláškami ke školskému zákonu jsou:

Vyhláška MŠMT č. 27 /2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních, ve znění pozdějších předpisů (řeší v § 3, odstavci 3, počet žáků se zdravotním postižením ve výchovné skupině v domově mládeže).

Především školský zákon jednoznačně stanovuje princip práva na individuální přístup k žákům a ukládá brát ohled na vzdělávací potřeby jednotlivých žáků. Jsou to tedy povinné podmínky vzdělávání.

Pojmem žáci se speciálními vzdělávacími potřebami označujeme ve smyslu školského zákona (§ 16) žáky se zdravotním postižením a zdravotním nebo sociálním znevýhodněním.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v domově mládeže monitorováni, vedeni ve školní matrice a je jim poskytována individuální péče v rámci jejich potřeb.

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením

První údaje o zdravotním postižení a popřípadě o sociálním znevýhodnění získáváme z přihlášky do domova mládeže. Výchova a vzdělávání žáků s určitými speciálními vzdělávacími potřebami v domově mládeže probíhá formou individuální nebo skupinové integrace, což přispívá k jejich socializaci a připravenosti pro běžný občanský život a k lepšímu přístupu ostatních žáků k lidem se zdravotním postižením či sociálním znevýhodněním. Podmínky jsou pro žáky upravovány individuálně, podle charakteru zdravotního postižení.

Personální zajištění – znalost specifík jednotlivých druhů postižení, vhodné komunikace vychovatele se žáky, uplatňování individuálního přístupu k žákům.

Do skupiny žáků se zdravotním postižením se řadí žáci s tělesným, mentálním, zrakovým a sluchovým postižením, žáky s vadami řeči, vývojovými poruchami učení a žáky postižené více těmito vadami.

V komunikaci s žáky se sluchovým postižením (i neslyšícími) je nutno respektovat jejich právo na volbu komunikačního prostředku (znaková řeč, mluvená řeč, odezírání), mluvit směrem k žákům atd. Důležité je vybavení televizí s teletextem, komunikace s vychovateli mobilním telefonem formou SMS, vyhlášení např. požárního poplachu textem atd.

Všichni žáci se zdravotním postižením, mají mít potvrzení o zdravotním postižení a jeho stupni z pedagogicko-psychologické poradny.

V domově mládeže vedeme přehled i o žácích s vývojovými poruchami učení (dyslexií, dysgrafií, dysortografií aj.)

Informace získáváme písemnou formou od rodičů, nebo zletilých žáků. Vychovatelé k nim přistupují individuálně, podporují je v učení a pomáhají jim překonat obtíže při vzdělávání.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Sociálním znevýhodnění se dle školského zákona rozumí rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, v postavení azylantů, imigrantů atd. U těchto žáků se může jednat o rizikové chování, nízký zájem o vzdělávání, předčasné odchody ze vzdělávacího procesu a u cizinců nebo příslušníků národnostních menšin atd. Lze očekávat i jiné kulturní, náboženské, rodinné a etnické normy a hodnoty.

Pedagogičtí pracovníci, ale i ostatní žáci se seznamují se sociálně kulturními zvláštnostmi žáků, aby byli schopni pochopit jejich projevy a problémy a volit vhodné vyučovací metody a společenský přístup k nim. Prostředkem pro zvýšení aktivity ve vzdělávání je motivace k učení a pozitivní klima ve škole i v domově mládeže. Zvýšenou pozornost je nutné věnovat prevenci rizikového chování žáků. K prevenci rizikového chování žáků slouží v domově mládeže nabídka volnočasových aktivit.

V domově mládeže skupinový vychovatelé průběžně identifikují žáky se špatným prospěchem a s riziky neúspěšnosti a podporují je ve vzdělávání (motivace, doučování, pomoc spolužáků).

Sociální znevýhodnění uvádí v přihlášce do domova mládeže minimální počet žáků. Přesto se v průběhu školního roku projeví u některých žáků problémy s dodržováním platebního kalendáře úplat za školské služby ubytování a stravování. Problémy řešíme se žáky a zákonnými zástupci žáků individuálně.

Práce se žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí spočívá především v jejich motivování k učení a vzdělávání a ke školní úspěšnosti, prostřednictvím diferencovaného, individuálního pedagogického přístupu všech pedagogických pracovníků domova mládeže.

Vzdělávání mimořádně nadaných a talentovaných žáků

Podpora mimořádně nadaných a talentovaných žáků je žádoucí nejen pro žáky samotné, ale má zásadní význam i pro společnost. Mezi mimořádně nadané žáky nepatří pouze žáci s mimořádnými schopnostmi uměleckými i pohybovými, ale i žáci s mimořádně vysokou úrovní výkonu ve všech nebo pouze v určitých oblastech vzdělávání, projevující se vysokou motivací, cílevědomostí a kreativitou. Mimořádně nadaní žáci se projevují jako výrazné osobnosti, mohou mít ale problémy v komunikaci, v sebehodnocení, jsou často citliví na kritiku a hodnocení druhých. Žáci by měli být vhodně zapojováni do týmové práce.

Problémem je identifikace nadaných žáků, zvláště těch intelektuálně nadaných a je to hlavně úkolem školy. Případné nadané žáky budou identifikovat i vychovatelé v DM. Intelektově nadané žáky budeme motivovat k zapojení do projektů a do zájmových útvarů. V zájmové činnosti se zaměřujeme hlavně na nadané a talentované žáky s mimointelektovými specifickými dovednostmi.

Pro rozvoj vzdělávání nadaných a talentovaných žáků v domově mládeže nabízíme další doplňkové činnosti a aktivity v oblastech jejich zájmů. Zúčastňují se různých přehlídek,

soutěží a projektů, kde reprezentují školu a získávají i ocenění svých případných úspěchů.

Budeme ale u nich dbát i na to, aby nabídka aktivit nebyla jednostranná.

9) Evaluace a autoevaluace domova mládeže

Evaluací se rozumí proces systematického shromažďování a analýzy informací podle určitých kritérií. Výsledkem je zjištění aktuálního stavu domova mládeže v nejrůznějších oblastech.

Vnitřní hodnocení domova mládeže neboli autoevaluace je hodnocením pohledem zevnitř, tedy zaměstnanci a žáky domova mládeže. Autoevaluace domova mládeže je součástí autoevaluace školy.

Oblasti evaluace domova mládeže

- prostorové možnosti domova mládeže,
- komplexní vybavenost, ubytovací prostory, sociální zařízení atd.,
- vybavenost pro volný čas, posilovna, tělocvična, venkovní sportoviště atd.,
- vybavenost pro sebevzdělávání, internet Wi-fi signálem, studovny, klubovny,
- úklid, hygiena.

Možné evaluační nástroje

- dotazníky – určené žákům,
- pozorování – záznamy vychovatelů,
- konzultace se zákonnými zástupci žáků, osobní kontakt – po třídních schůzkách, kdykoli při návštěvě domova mládeže,
- telefonicky, důležité údaje rodičům písemně.

10) Ochrana žáků před sociálně patologickými jevy

Součástí školního vzdělávacího programu je i ochrana žáků před sociálně patologickými jevy (drogová závislost, alkoholismus, kouření, kriminalita a delikvence, záškoláctví) a před projevy diskriminace, nepřátelství, násilí, krádeže a šikany. Ochrana žáků je zajišťována vychovateli a školním poradenským pracovištěm.

Postup při zjištění negativního jevu

Postup žáka:

Žák, který by se cítil nějakým způsobem poškozován nebo omezován, je povinen oznámit tuto skutečnost vychovateli, vedoucímu vychovateli, ZŘ DM, řediteli školy nebo ostatním pedagogickým pracovníkům školy.

Postup pedagogického pracovníka:

- a) Žáci nesmí nesmí v průběhu pobytu na DM donášet, prodávat ani požívat alkohol nebo jiné návykové či psychotropní látky. Současně je tento zákaz platný také pro látky, které napodobují tvar nebo vzhled návykových látek či evokují jeho chuť. Překročení tohoto nařízení je považováno za zvláště hrubé porušení pravidel řádu DM a vztahuje se na něj nejprísrnější výchovné opatření.
- b) Při podezření na šikanování se jedná dle MŠMT ČR č.j.: 25 884/2003-24 *Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané*. Účinné a bezpečné vyšetření šikany vychází z kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování.

Metody vyšetřování šikany:

1) Pro vyšetřování počáteční šikany:

- a) Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi.
- b) Nalezení vhodných svědků.
- c) Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace oběti a agresorů).
- d) Zajištění ochrany obětem.
- e) Rozhovor s agresory případně konfrontace mezi nimi.

2) Pokročilá šikana s neobvyklou formou:

- a) Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti.
- b) Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
- c) Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
- d) Pokračující pomoc a podpora oběti.

- e) Nahlášení policii.
- f) Vlastní vyšetřování.

Základem prevence na domově mládeže je každodenní pozorování jednotlivých žáků, registrovat změny v jejich chování, postojích, přístupu k učení. Varovným signálem bývá náhlá a déletrvající změna nálady, ztráta, nebo naopak příliš energie, změna ve stravovacích návycích, zarudlé oči a především zhoršení prospěchu ve škole.

11) Bezpečnost a ochrana zdraví na domově mládeže

Domov mládeže nese odpovědnost za bezpečnost a dodržování hygienických předpisů. Všichni skupinoví vychovatelé provádějí počátkem školního roku proškolení všech žáků výchovné skupiny z hlediska bezpečnostních předpisů a hygienických pravidel. Poučení je potvrzeno podpisem žáka a je součástí pedagogické dokumentace.

Domov mládeže postupuje při zajištění hygienických podmínek podle vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, která stanoví hygienické požadavky na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou a úklid. V rámci tohoto právního předpisu poskytuje DM zejména výměnu ložního prádla, úklid ložnic, sociálního zařízení, společných prostor. Žáci jsou prokazatelně seznámeni s předpisy a opatřeními vztahující se bezpečnosti a ochraně zdraví.

Vstupní poučení žáků ubytovaných na DM

- povinnosti každého žáka je respektovat a dodržovat ustanovení řádu domova mládeže,
- je zakázáno používání vlastních elektrospotřebičů (vařiče, rychlovarné konvice, ponorné vařiče, topná tělesa, ...),
- na základě povolení ZŘ DM nebo vedoucího vychovatele lze používat vlastní elektrické spotřebiče po revizi provedené revizním technikem,
- dodržovat včasný příchod z vycházek a včasný příjezd v neděli,
- před odjezdem domů (pátek) zkontrolovat pokoj, zavřít okna, vytáhnout spotřebiče ze sítě, vyhodit potraviny rychle podléhající zkáze,

- na domově mládeže je povinnost se přezouvat do domácí obuvi (není povolena sportovní obuv),
- žáci berou na vědomí, že nebudou používat mobilní telefon a rušit okolí v době nočního klidu 21:30 – 6:00 hod. Dále nesmí použít mobilní telefon k videonahrávkám vůči všem zaměstnancům DM ani vůči ubytovaným žákům,
- přísný zákaz vyklánění se z oken nebo vysedávání v oknech či na vnitřních parapetech,
- zákaz kouření, přechovávání a požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek; do tohoto zákazu spadá i používání e-cigaret (elektronických cigaret), vaporizéru a jiných produktů sloužících jako náhražka tabákového výrobku,
- zákaz vylepovat plakáty s propagací rasismu, extremistických skupin nebo hnutí omezující práva skupin občanů, přechovávat a rozšiřovat předměty k propagaci alkoholu, tabákových výrobků a jiných návykových látek, časopisy a jiné nosiče s erotickou nebo pornografickou náplní,
- zákaz parkování motorových vozidel v areálu školy, pokud žáci dojíždějí na DM vlastními motorovými vozidly, je též přísně zakázáno je používat v době pobytu na DM a vozit ostatní žáky, jejich případné použití je na vlastní zodpovědnost,
- zákaz přechovávat živá zvířata,
- seznámit žáky s požárními předpisy, kde jsou hasicí přístroje a kde jsou ohlašovny požáru,
- ve všech prostorách DM musí žáci udržovat čistotu a pořádek,
- jakékoliv zranění – naražení, drobné oděrký způsobené při činnosti na DM je nutné ihned nahlásit svému vychovateli, který událost zapíše do knihy úrazů,
- žáci jsou seznámeni s protipožárním řádem, s poplachovými směrnicemi a s požárním evakuačním plánem – umístění na nástěnkách každého patra,
- v případě ohrožení je nutné znát telefonní čísla 112 – integrovaný záchranný systém; 150 – hasiči; 155 – záchranná služba; 156 – městská police; 158 – státní police,
- bezpečnost ve všech užívaných prostorách domova mládeže je zajištěna – vnitřním řádem DM a režimem dne.
- Cílem je uvědomit si vlastní zodpovědnosti za bezpečnost svoji i svých spolubydlících, získat základní bezpečnostní a hygienické návyky při každodenní činnosti na DM.

12) Organizační pokyny domova mládeže

- domov mládeže je v provozu během školního roku od neděle 17.00 do pátku 15.15 hod.
- žáci odjíždějí pravidelně každý týden v pátek (nebo jiný den, kdy končí vyučování) domů po skončení vyučování,
- žáci DM jsou povinni se celodenně stravovat (výjimky povoluje pouze ze zdravotních důvodů ZŘ DM) a dodržují řád jídelny. Zákonný zástupce žáka, popřípadě osoba s vyživovací povinností, je povinná uhradit stravu a ubytování na příští měsíc nejpozději do 20. dne daného měsíce,
- při onemocnění zákonný zástupce či žák odhlašuje stravu osobně nebo telefonicky,
- při odjezdu z DM během týdne si žák odhlásí stravu a svůj odjezd předem ohlásí vychovateli. U nezletilých žáků absenci potvrzují zákonní zástupci spolu s informací o individuálním odjezdu
- při onemocnění v bydlišti je povinnost nahlásit tuto událost vychovateli, odhlásit stravu a informovat třídního učitele.
- provoz DM se řídí řádem DM, který je součástí školního řádu,
- škody způsobené na DM ubytovanými žáky, musí být uhrazeny v co nejkratší době po dohodě s vychovatelem. Nezjištěné škody na pokoji hradí celý pokoj, na podlaží pak celá skupina,
- příjezdový den – nedělní provoz DM je zahájen od 17.00 hod. Příjezd žáků je do 21.00 hod., ve 22.00 hod. je večerka pro všechny přítomné žáky. Přijíždět je možné po dohodě s vychovatelem i v pondělí ráno,
- odjezdový den – páteční provoz DM je ukončen po odjezdu žáků z domova mládeže nejpozději do 15.15 hod.
- v době samostudia, stanoveném režimem dne, musí všichni žáci udržovat klid ve všech prostorách DM,
- do prostor pokojů nemají přístup osoby, které nejsou ubytovány na DM, výjimku povoluje příslušný vychovatel.
- žák má právo požádat 1x týdně o udělení vycházky do 21.00 hod., žáci prvních ročníků do 20.00 hod. Vycházky povoluje příslušný vychovatel,
- prodlouženou vycházku nad rámec stanovené doby povoluje na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka a doporučení vychovatele ZŘ DM.

- žáci mají zakázáno vstupovat do pokojů dívek a naopak; vstup je možný pouze se souhlasem příslušného vychovatele.
- žáci nevstupují do prostor, kde jsou ubytováni dospělí nájemníci,
- vstup do DM je povolen ve dnech, kdy probíhá vyučování od 12.00 hod., nebo po skončení vyučování,
- přístup na DM během dopoledne z vážných důvodů (nevolnost, doplnění pomůcek...) je povolen pouze na propustku od třídních učitelů, popřípadě jejich zástupu, nebo učitelů praktického vyučování,
- žáci jsou povinni udržovat pořádek na pokojích včetně příslušenství, v klubovnách, a studovnách.
- službu na patře vykonávají určení žáci dle rozpisu.
- sledování TV, práce s PC a mobilními telefony je možné max do 21.00 hod., déle jen ke studiu na základě povolení vychovatele.

Tento vzdělávací program má funkci:

a) Inspirativní:

- pro vlastní výchovnou práci

b) Kontrolní:

- pro vnitřní evaluaci (vedení školy a zřizovatele)
- pro vnější evaluaci (hodnotící a kontrolní orgány)

c) Informativní

- poskytuje informace žákům a jejich zákonným zástupcům

V Odolena Vodě dne 1.9.2018

.....

Mgr. Miroslav Maršoun
ředitel školy